བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་ལུག་ལོ། བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༨རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ ༨ ཨང༌། ༡༠ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

18thMarch 2015

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 8 Issue 10 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པ་ཚོགས་པ།
༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ ནས ༢༨ བར་ཉིན་བཅུ་
གསུམ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་དབུ་
འཛུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་
དང་། ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཆོག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་
གེ་མཆོག་གིས་དབུས་བཀའ་བློན་རྣམ་པ།
ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ། ཟུར་ཉན་པ། ལྷན་
ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། གསར་འགོད་པ་
དང་། ཟུར་ཉན་གཞན་རྣམས་བཅས་ཚང་
འཛོམས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་
པ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་
གསོལ་ཇ་དང་། འབྲས་སིལ་ཕུལ་གྲུབ་རྗེས་
ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་སྟེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གྲོས་
ཚོགས་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། ཚང་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་ཚོགས་གཙོའི་དབུ་

འབྱེད་གཏམ་བཤད་འདི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞུ་
རྒྱུ་མེད། གང་ལ་ཞེ་ན། ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་
བའི་གནད་དོན་ཁག་ཉེ་ཆར་གསུམ་བཅུའི་དུས་
དྲན་གྱི་མཛད་སྒོར་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་
མི་མང་

སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་
ཚོགས་
བ ཞིན་
ཡོད་པ་
དང་། དེའི་
སྐབས་
སུ་རྒྱ་

ནག་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་པཎ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དོན་ཚན་དྲུག་གཙོ་
བོ་བྱས་པའི་གནད་དོན་གསུངས་ཡོད། དེའི་
ནང་ནས་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་
ནང་དགེ་འདུན་པ་མང་ཙམ་གཏོང་དགོས་པ་
དང་། གཞུང་ངོས་ནས་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་
ཆེ་དྲགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་དག་
གསུངས་ཡོད། བཟང་ངན་གྱི་གནས་སྟངས་ཞུ་
ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་དེ་ཞུ་ས་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད་
བསམ་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་དེའི་རྐྱེན་གྱི་

འགྱུར་བ་གང་འདྲ་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་རིམ་པས་
བལྟ་རྒྱུ་རེད། དེ་བཞིན་ཀྲུ་ཝེན་ཆོན་གྱིས་བོད་
རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནད་
དོན་ཁག་གཅིག་བཤད་ཡོད། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་

ཆེར་ཟུར་ཟའི་ཐོག་ནས་པདྨ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་
བཤད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་
ཚང་མ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ནས་ཧ་གོ་ཡོང་
གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ངས་ཞིབ་ཕྲ་བརྗོད་ཀྱི་མིན།
དེ་རེས་གྲོས་ཚོགས་འདི་གཙོ་བོ་
སྔོན་རྩིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་
བརྟེན་དུས་ཚོད་མང་བ་སྔོན་རྩིས་ཐོག་གཏོང་
དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། སྟབས་མ་ལེགས་པ་
ཞིག་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་བཟུང་གྲོས་ཚོགས་
ག་དུས་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ནའང་མྱ་ངན་

གུས་འདུད་རྗེས་དྲན་གྱི་གྲོས་འཆར་ཐོག་ནས་
འགོ་འཛུགས་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་མུ་མཐུད་གནས་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་གཞུང་

འབྲེལ་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྲོས་
འཆར་རིམ་བཞིན་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་གྲུབ་
མཚམས་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་མྱ་ངན་གུས་
འདུད་མཚོན་ཆེད་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་
ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་མུ་མཐུད་བོད་ནང་ཛ་དྲག་
གནས་སྟངས་ཐོག་བགྲོས་གླེང་དང་། རྩིས་ལོ་
༢༠༡༥།༡༦ ལོའི་སྔོན་རྩིས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་ཡོད།།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༡༡ ཐོག་ཕ་རན་སིའི་རྒྱལ་ས་
པེ་རི་སིའི་ནང་ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་དང་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཐུན་མོང་གིས་གོ་
སྒྲིག་འོག་བོད་དོན་གོམ་འགྲོས་ཀྱི་ཞི་བའི་ལས་

འགུལ་ཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤེལ་འདུག སྐབས་
དེར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་མེ་ཐིའུ་མེ་ཀ་ཅི་
མཆོག ཕ་རན་སིའི་ཁྲིམས་དོན་བློན་ཆེན་ཟུར་པ་
སྐུ་ཞབས་རོ་བྷར་ཊི་བྷ་ཏིན་ཌར་ (Robert Bad-

inter) མཆོག ཡུ་རོབ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས་དང་བཀྲས་མཐོང་
དབང་པོ་ལགས། བྷར་སེལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ཚེ་བརྟན་བསམ་གྲུབ་ལགས། ཕ་རན་སིའི་བོད་
རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་

མཚོ་ལགས། གཞན་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་དང་བྷར་སེལ་སྐུ་ཚབ་དོན་
ཁང་གི་ལས་བྱེད། དེ་བཞིན་ཕ་རན་སི་དང་། སྦེལ་
ཇམ། སུད་སི་སོགས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥ ཙམ་
ནས་བོད་པ་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་མི་གྲངས་
༡༠༠༠༠ ལྷག་འདུ་འཛོམས་བྱུང་ནས་ལག་ཏུ་བོད་

ཀྱི་རྒྱལ་དར་དང་འབྱར་ཡིག་སྣ་ཚོགས་འཁྱེར་
ནས་བོད་ནང་རང་དབང་དགོས་པ་དང་། བོད་
རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མཐུད་དགོས་པའི་འབོད་
སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་ཞི་བའི་གོམ་འགྲོས་གནང་འདུགསྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས། ཐོག་
མར་ཐེངས་འདིའི་ལས་
འགུལ་ནང་ཡུ་རོབ་ལུང་པ་
འདྲ་མིན་ནས་བོད་པ་དང་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་སྟོང་
ཕྲག་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་
བྱུང་བ་དེ། བོད་པའི་
འཐབ་རྩོད་ཉམས་མི་སྲིད་
པའི་རྣམ་པ་གསལ་སྟོན་
བྱས་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་པ་
དང་། ཕ་རན་སི་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རང་དབང་དང་
འདྲ་མཉམ་གྱི་ཕ་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། དེ་
རིང་འདི་ལྟ་བུའི་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བ་འདི་བོད་ལ་
རང་དབང་གི་ཉི་མ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཡོད།
ཁོང་གིས་མུ་མཐུད་དུ། ཉེ་ཆར་རྒྱ་

གཞུང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་བའི་
ནང་། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་རྒྱ་གཞུང་
རང་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་
འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་ནི་ཆོས་དུག་ཏུ་རྩི་མཁན་
ཞིག་དང་༸གོང་ས་མཆོག་བདུད་དུ་ངོས་འཛིན་
བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ༸གོང་ས་མཆོག་
གི་ཡང་སྲིད་འཚོལ་རྒྱུར་ཐེ་བྱུས་བྱེད་དབང་མེད་
ཅིང་། གལ་སྲིད་ཡང་སྲིད་བཙལ་རུང་སྔོན་ལ་མའོ་
ཙེ་ཏུང་དང་ཏིང་ཞའོ་ཕིང་། ཀྲུའུ་ཨེན་ལེ་བཅས་ཀྱི་
ཡང་སྲིད་ཚོལ་དགོས་སྐོར་སོགས་གསུངས་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཁོང་གིས། ༸གོང་ས་
མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་དེ་བོད་ལ་རང་དབང་མ་འཐོབ་
པར་རྒྱའི་བཙན་དབང་འོག་ནམ་ཡང་འཁྲུངས་སྲིད་
ཀྱི་མ་རེད། ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་དེ་རང་དབང་དང་
མང་གཙོའི་ལུང་པ་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། བོད་པའི་
བདེ་སྡུག་ཆེད་མཛད་འཕྲིན་མུ་མཐུད་བསྐྱང་ངེས་
ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
ཐེངས་འདིར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་་ནང་ཡུ་
རོབ་བོད་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། ཅེས་པའི་འབོད་ཚིག་
འོག་ཞི་བའི་གོམ་འགྲོས་གནང་ཡོད།

མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག རྡ་ས་
གངས་སྐྱིད་སྤྱི་ཐབ་ཡང་སྟེང་གཉའ་ཁྲི་ཚོགས་ཁང་དུ་
ཉིན་གཅིག་རིང་གི་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་
དབུ་འཛུགས་གནང་སོང་།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩ ཡོལ་ཙམ་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བདེ་སྲུང་
བཀའ་བློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་
དབུས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་ལགས། རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་དྲུང་ཆེ་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཀིར་ཤན་ཝར་
མ་ལགས་དང་། སྐུ་ཞབས་ཨོ་པི་ཊན་ཌོན་ལགས།
འབུམ་རམས་པའི་སློབ་མ་འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་
ལགས་དང། མཆོག་ཚེ་རིང་ལགས། བློ་བཟང་
དབྱངས་མཚོ་ལགས་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་།

བུད་མེད་ནུས་ཤུགས་སྤེལ་རྒྱུའི་
བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༡༠ ནས་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༧ བར་ཉིན་གཅིག་གི་
རིང་བོད་མི་མང་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པའི་ལྷན་དུ་
བུད་མེད་ནུས་ཤུགས་སྤེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་བགྲོ་
གླེང་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།
བགྲོ་གླེང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་
བོ་ནི། དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་གི་བུད་མེད་ཀྱི་ནུས་
ཤུགས་སྤེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་གནང་
ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་འཁོར་བའི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་དགོངས་
འཆར་བསྡུ་རུབ་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་འདུག་པ་དང་།
སྐབས་དེར་དབུས་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ིཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་དང་། ཚོགས་གཞོན། དྲུང་ཆེ། ཁྲིམས་
ཐོག་ནུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞིའི་འགན་འཛིན།
དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་བདུན་
བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ་མ་ཟད། ནང་སྲིད་དང་
ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཕེབས་
ཏེ་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་
འདུགམཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་གྱི་
མཚན་མོར་རང་ལོ་ ༤༧ ཡིན་པའི་བོད་མདོ་སྨད་རྔ་
བ་རྫོང་སྤྲོ་ཚིགས་ཡུལ་ཚོའི་རྡོ་བ་སྡེ་བའི་བུད་མེད་
ནོར་ཕྱུག་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞི་རྒོལ་ཆེད་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་
བའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་སྟབས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་
གི་བཀའ་འབྲེལ་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣
རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཐོག སྤྱིར་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཁོང་གིས་
གཙོས་ད་བར་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་མི་རིགས། རང་
དབང་གི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བློས་གཏོང་
གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཕོ་མོ་འདས་གསོན་
ཡོངས་ལ་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྐྱེའི་མྱ་ངན་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཆེད།
གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༤
པ་ནས་ལས་ཁུངས་ཁག་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ། རྡ་ས་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་སྤྱན་སྔའི་
དྲུང་དུ་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཡོད།

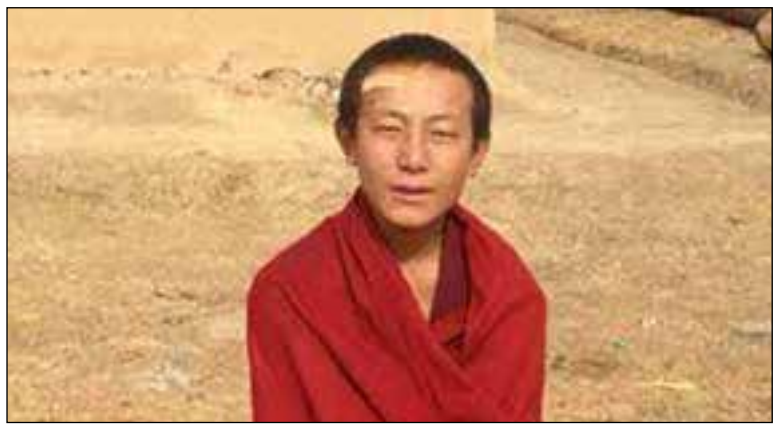

2 པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༡ཚེས་ ༢༨ཕྱི་ཟླ་ ༣ཚེས་ ༡༨

ཁྱིམ་ཚང་ལྔ་ཡི་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་ཐེངས་ ༣༩ པ་སྤེལ་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
སླར་ཡང་ཇི་ནེ་ཝ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཀྱི་མདུན་ཐང་དུ་ཁྱིམ་ཚང་ལྔས་ཞུ་གཏུག་གི་
ལས་འགུལ་ཐེངས་ ༣༩ སྤེལ་འདུག།
ཁྱིམ་ཚང་བཞི་ཡིས་རྒྱལ་ཚོགས་
མདུན་དུ་སྤེལ་བཞིན་པའི་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་
གི་ལས་འགུལ་ནང་། ཨོ་སི་ཊི་རེ་ཡར་གནས་
སྡོད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་སུད་
སི་ཇི་ནི་ཝར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ལས་ཁུངས་མདུན་སྤེལ་བཞིན་
པའི་ལས་འགུལ་ནང་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་
བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ཉིན་གཅིག་དུས་
གཅིག་གིས་ས་གནས་སུ་གསར་འགོད་གསལ་
བསྒྲགས་སོགས་འགྲེམས་སྤེལ་གྱིས་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག རྒྱལ་
ཚོགས་མདུན་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་
འགུལ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་༡༢ ཚེས་
༡༠ ནས་ཁྱིམ་ཚང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་བཙུགས་
ཤིང་། རིམ་གྱིས་བཀྲ་བསྟན་ཚང་པ་སངས་
ལགས་དང་། ངག་དབང་ཚང་ངག་དབང་དཔལ་
ལྡན། རྒྱལ་བསྟན་ཚང་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོ། ཨོ་སི་
ཊི་རེ་ཡར་གནས་སྡོད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་བཅས་
མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ད་ཆར་ཁྱིམ་ཚང་ལྔ་ཡི་

ལས་འགུལ་དུ་གྱུར་ཡོད་འདུག ལས་འགུལ་
འདི་བཞིན་སུད་སིད་ཇི་ནི་ཝར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལས་ཁུངས་
མདུན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མདུན་ཐང་བཅས་སུ་བོད་
ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་
གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་
ཚོའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
སྒྲེང་འཛུགས་དང་། བོད་ནང་གི་དཀའ་སྡུག་གི་
གནས་བབ་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་འགྲེམས་
སྤེལ་དང་། སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་
མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཚོའི་སྐུ་
པར་འགྲེམས་འཇོག རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་
གནང་དགོས་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་འགྲེལ་བརྗོད་
དང་། འབོད་སྒྲའམ་དགོས་འདུན་འཁོད་པའི་
ཡིག་ཆ་ཁག་དང་འཕྲེད་དར། སྐུ་ལུས་མེར་
བསྲེགས་གནང་བའི་ཐད་༸གོང་ས་མཆོག་
དང་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་
ཕྱོགས་དང་དགོངས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་པའི་སྐོར་
དང་། བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྙན་
ཐོ་དང་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་རང་དབང་གི་
སྙན་ཐོ། གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས། དེ་
བཞིན་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་དམིགས་བསལ་

རྒྱ་རིགས་ཚོར་བསྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཡིག་
ཆ་སོགས་རྒྱ་ཡིག ཨིན་ཡིག་དང་ཧྥ་རན་ཆི་
(FRENCH)བཅས་ཀྱི་ནང་།
ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད། ལྷག་དོན་རྒྱ་རིགས་
ཡུལ་སྐོར་བ་མང་པོར་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་
ཡོད། ཐེངས་རེ་རེ་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དང་། མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཆེས་
མཐོའི་ལས་ཁུངས་གཉིས་ལ་སླར་ཡང་དོན་
ཚན་བརྒྱད་ཅན་གྱི་དགོས་འདུན་སྙན་ཞུ་དང་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་བཏོན་པའི་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་ཟླ་རེའི་སྙན་ཐོ་སོགས་ཕུལ་ཡོད་འདུགཐེངས་འདིར་གནམ་གཤིས་ཀྱང་ལེགས་པས་
ཡུལ་སྐོར་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསར་འགོད་
གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཤོག་བུ་དྲུག་བརྒྱ་
མ་ཟིན་ཙམ་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་
ཞིབ་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་བོད་མེ་ལ་སྲེག་དོན་
ཅི་ཞེས་པའི་དེབ་གྲངས་བཅུ་ཡས་མས་ཤིག་
དང་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྙན་
ཐོ་སོགས་གང་འཚམ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པར་
ཡིག་ཆ་འདི་གཉིས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་

པོ་བྱུང་ཡོད་འདུག གཞན་ཡང་ཉེ་ཆར་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
སུད་སིར་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས། སྔོན་འཆར་

ལྟར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཆེ་ཆུང་ ༡༥༠ དང་མེ་
ཏོག་གི་ཆུན་པོ་ ༢༨། འཕྲེད་དར་ལྔ་ཡི་སྟེང་དུ་
༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་ཚེ་
རབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྨོན་ཚིག་བྲིས་འཕྱར་
གྱིས་ཕེབས་བསུའི་རྣམ་པ་མ་འདྲ་བའི་ལས་
འགུལ་སྤེལ་ཡོད་འདུགད་དུང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་༣

ཚེས་ ༩ ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་
༥༦ དང་སྟབས་བསྟུན། སུད་སིའི་ནང་ཡུ་རོབ་
རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་ཚབ་ཁག་ ༤༡ ཡོད་

པ་རྣམས་ལ་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་བབ་
དང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་མངོན་འདོད་སོགས་དྲིལ་
བསྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་
འགུལ་ཀྱང་སྤེལ་འདུགཨུ་རུ་སུ་དང་ཐུ་ཝ། ཁལ་མུཀ བྷུར་ཡ་ཏི་བཅས་ཀྱིས་ནང་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོའི་ནང་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་ནི་ཁོ་ལ་སི་རོ་རི་ཆི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་

Nicholas Roerich Museum ནང་ཨུ་རུ་སུ་

སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་དང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་
ཚང་ཐེབས་རྩ་ཁང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོའི་
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་སྐྱོབ་དགེ་རྩ་ཚོགས་
པ་བཅས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག བོད་མིའི་གསུམ་

བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༦ སྲུང་བརྩི་ཞུས་འདུགསྐབས་དེར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ཐེབས་
རྩ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྕམ་སྐུ་ན་ཏཱ་ལི་ཡ་བྷེ་སི་

པ་ལོ་ཝ་ Mrs. Natalia Bespalova ལགས་
ཀྱིས་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་
ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་རུ་སུའི་ནང་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་
དོན་གཅོད་གསར་པ་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ངོ་

སྤྲོད་གནང་འདུག དེ་རྗེས་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ཐོག་མར་བོད་མིའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་
ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུང་
པ་དང་སྦྲགས། ད་

ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་
དྲག་གི་གནས་སྟངས་
དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་
སྐད་ཡིག་སོགས་ནི་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཧ་
ཅང་གལ་གནད་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་
ཟད། ལྷག་པར་ཐུ་

ཝ་དང་བྷུར་ཡ་ཏི། ཁལ་མུཀ་བཅས་ཨུ་རུ་སུ་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་
ནང་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རིང་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས་དེ་བས་
གནད་དགག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དེང་སྐབས་

འཛམ་གླིང་ནང་འཚེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་
ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་
བྱམས་བརྩེ་དང་བཟོད་སྲན། འཁོན་འཛིན་སྤངས་
པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ནང་སེམས་རྒྱུད་དང་
འབྲེལ་བའི་རིན་ཐང་དེ་དག་རྩིགས་ཆེར་འཛིན་
བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཧ་ཅང་རྩ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོའི་ནང་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་སྐྱོབ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་
འགའ་འཛིན་ཡུ་ལི་ཡ་ཛི་རོན་ཀི་ན་ Yulia Zhi-
ronkina ལགས་ཀྱིས་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་གི་གསུམ་དུས་ཐེངས་ ༥༦ ཐོག་སྤེལ་བའི་
གསུམ་དུས་གསུང་བཤད་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ཡིག་
ནང་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་པ་དེ་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་
འདུག་པ་མ་ཟད། གསུང་བཤད་དེའི་འདྲ་བཤུས་
རྣམས་ཐུ་ཝ་ Tuva དང་བྷུར་ཝ་ཏི། Buryatia
ཁལ་མུཀ Kalmykia དེ་བཞིན་སན་པི་ཊར་སི་
བྷག་ St. Petersburgh ཏུ་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་
ནས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ནང་བོད་མིའི་གསུམ་དུས་
ཐེངས་ ༥༦ སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས་སྒྲོགས་སྦྱང་
གནང་འདུག དེ་བཞིན་ཁལ་མུཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་

ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཨེ་ལི་སི་ཏའི་ Elista ནང་ཁལ་
མུཀ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས། ཞེས་ས་གནས་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་ས་
ཁུལ་དེར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་དགོན་པ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྨོན་ལམ་གསུང་འདོན་
དང་སྦྲགས་གསུམ་དུས་སྲུང་བརྩི་ཞུས་འདུགསྐབས་དེར་ཁལ་མུཀ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལྕམ་སྐུ་ཨེན་ཊོ་ནི་ན་ཀོ་ཀུ་ཝ་
Mrs. Antonina Kookueva ལགས་ཀྱིས་དེང་
སྐབས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་ངོ་
སྤྲོད་གནང་བ་མ་ཟད། སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་གི་གསུམ་དུས་གསུང་བཤད་སྒྲོགས་སྦྱང་
གནང་ཡོད།
སྤྱིར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
དེས་ལོ་ཤས་རིང་ནས་ཁལ་མུཀ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་བ་
མང་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་བཙུགས་
ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་
སོགས་ངོ་སྤྲོད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གནང་ཐུབ་
པ་བྱུང་འདུགརྔ་པ་རྫོང་དུ་སྐུ་ཞབས་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པའི་སྐད་འབོད་གནང་འདུག
༄༅། །འདི་གར་བཞུགས་སྒར་ཀིརྟིའི་བྱེས་
པ་གྲྭ་ཚང་གི་བོད་གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བློ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་ཀ་ཉག་ཚེ་རིང་
ལགས་གཉིས་ཀྱིས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་
དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
གྱི་བོད་ནང་གི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང་སྐར་མ་
བཞི་བཅུ་ཡས་མས་སུ་བོད་མདོ་སྨད་རྔ་བ་
རྫོང་མཁར་གྱི་གཞུང་ལམ་སྟེང་དུ་རྔ་བ་ཀིརྟི་
དགོན་པའི་གྲྭ་བ་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་ལགས།

རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་ཁོང་གིས་ལག་པ་གཡོན་
པས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་ཞིག་མཐོན་
པོར་བཏེགས་ཤིང་། ལག་པ་གཡས་པས་
རླུང་རྟ་གཏོར་བཞིན་”བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས།”ཞེས་སྐད་འབོད་གནང་ཡོད་འདུགཅུང་ཙམ་ལས་མ་འགོར་བར་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་
བསླེབས་ནས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བཙན་ཁྲིད་
བྱས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་
གནས་སྟངས་ཇི་འདྲ་ཡིན་སོགས་ཤེས་ཐབས་

བྲལ། བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་ལགས་ནི་ཕ་ཡུལ་
གཅའ་རུ་བ་ཡུལ་ཚོའི་ཕྱུགས་ལས་འགབ་མ་
ཡིན་ཞིང་། ཕ་ཚེ་རིང་དང་། མ་བདེ་ཆེན་གཉིས་
ལ་བུ་དང་བུ་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
གཉིས་པ་དེ་ཡིན་འདུག ཁོང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་
ནས་རྔ་བ་ཀིརྟི་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་བྱས་
ཏེ་དེང་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་ཁ་ཏོག་གོང་མ་ཡིན་
འདུག་པ་བཅས།

དབུས་བོད་མིའི་སྒ པར་ངོས་གསུམ་པ། བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༨ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ ྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག 3

ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནིའུ་ཡོཀ་དང་ཀ་ནཀ་ཊི་ཀར་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་
དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༦ ཐོག་དཔལ་ལྡན་ཤེས་
རིག་བཀའ་བློན་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་
ནིའུ་ཡོཀ་དང་ནིའུ་ཇར་སིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་

མཐུན་ཚོགས་པ་དང་ས་གནས་གཞོན་ནུ་ལྷན་
ཚོགས། ས་གནས་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས། ས་
གནས་ཆུ་སྒང་ཚོགས་པ་བཅས་ནས་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ཐང་དུ་གོ་སྒྲིག་
གནང་བའི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོར་ཕེབས་ཡོད། མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཕེབས་
པའི་སྐུ་མགྲོན་གཞན་བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཐུས་
བཀྲིས་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་དང། དམིགས་བསལ་
སྐུ་ཚབ་ཟུར་པ་བཀའ་ཟུར་རྒྱ་རི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་
མཚན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཟུར་བློ་

བཟང་སྙན་གྲགས། ཨ་རི་བོད་ཀྱི་ཐེབས་རྩའི་
ཚོགས་གཙོ་རིན་ཆེན་དར་ལོ། སྐུ་ཞབས་
རོ་བྷཊ་ཐར་མན། ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་ངག་
དབང་གསང་སྒྲོན། ཧི་མ་ལཱ་ཡ་ཤར་པ་ཚོགས་

པའི་ཚོགས་གཙོ། ཨ་རི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་
སྐུ་ཚབ་བསྟན་འཛིན་དབྱིག་གཉེན་བཅས་
ཕེབས་འདུག མཛོད་སྒོའི་ཐོག་ཕེབས་པའི་མང་
ཚོགས་རྣམ་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
གླུ་ལེན་ཞིང་དཔལ་སྡན་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་
མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་མཁའ་དབྱིངས་
སུ་སྒྲེང་འཛུགས་ཀྱིས་ནིའུ་ཡོཀ་དང་ནིའུ་
ཇར་སིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་
ལགས་ནས་མཛད་སྒོའི་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་

དང་འབྲེལ་ཨ་རི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་
བསྟན་འཛིན་དབྱིག་གཉེན་ལགས་ཀྱིས་དཔལ་
ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་གསུམ་བཅུའི་དུས་
དྲན་ཐེངས་ ༥༦ ཐོག་སྤེལ་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་
གསུང་འཕྲིན་མང་ཚོགས་ལ་སྒྲོགས་སྦྱང་ཞུས།
རིམ་བཞིན་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པས་དུས་དྲན་ཉི་མོ་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་།
ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་ནས་
བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་དང་གཞིས་
ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་མངོན་འདོད་གཙོ་
བཟུང་གིས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གནས་སྟངས་
རྟོགས་པའི་ཐོག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་
མི་རྣམས་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་ངང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གདོང་ལེན་དགོས་པ་དང། སྒོས་སུ་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཇི་བཞིན་ཤར་
བསྐྱོད་ཐུབ་པ་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ངོས་ནས་བོད་མིའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་
སུ་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་མུ་
མཐུད་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ནང་དོན་སྙིང་པོ་མང་ཚོགས་
ལ་གསལ་འགྲེལ་གནང། དེ་དང་ཆབས་
གཅིག་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་རྒྱ་སྐད་དང་རིག་
གཞུང་། མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་མིའི་
ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་སོགས་མི་ཉམས་རྒྱུན་
འཛིན་དགོས་པ་དང་ལྷག་དོན་དུ་མ་འོངས་
བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་ཇི་ལྟར་ཆགས་མིན་ད་ལྟའི་བྱིས་པ་

རྣམས་ལ་རག་ལུས་པར་བརྟེན་རྒན་གཞོན་
ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་དམིགས་བསལ་
ཐུགས་ཁུར་བཞེས་དགོས་པའི་གསུང་བཤད་
གནང་། སྔ་དྲོའི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་དེ་ཉིན་
ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༧ ཐོག་ནིའུ་ཡོཀ་ཕུན་ཚོགས་
སྡེ་བཞིའི་མི་མང་ཚོགས་ཁང་དུ་ཉེ་ཆར་ཨ་
མདོ་རྔ་པར་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་
ནོར་ཕྱུག་ལགས་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་
དུ་བཅར་ཏེ་དེ་གར་འདུ་འཛོམས་ཡོད་པའི་མི་
མང་ཆིག་སྟོང་ཙམ་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་
རྩོད་རྒྱུན་སྲིང་ཐུབ་ཐབས་ཤེས་ཡོན་ལ་རག་
ལུས་པར་སོང་ཤེས་ཡོན་ཐོག་དངོས་ཤུགས་
བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འབད་
འབུང་དགོས་གལ་དང། ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལས་གཞི། བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ལངས་
ཕྱོགས། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ནང་
དོན་སྙིང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་བ་
དང་བཀའ་ཤག་གི་ཆིག་སྒྲིལ་གོང་བུའི་སྲིད་
བྱུས་ཐད་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་ཉམས་ལེན་དང་།
བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་གཙོ་བཟུང་
ཡིད་ལ་བཅང་དགོས་པ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
ལར་ཞེན་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་
དགོས་པའི་གསུང་བཤད་གནང་མཐར་མང་
ཚོགས་ནས་དོགས་དྲི་ཁག་ལ་གསལ་འགྲེལ་
གནང།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱབ་ཀ་ནེཀ་

ཊི་ཀཊ་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱིས་དེ་གར་གནས་
སྡོད་བོད་མི་རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་དེ་
གའི་མང་ཚོགས་ནས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་
མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱིས་
བྱིས་པ་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྙན་ཚིག་སྒྲོགས་
སྦྱང་དང་གླུ་གཞས་ལེན། དེ་ག་ཀ་ནེཀ་ཊི་ཀཊ་
ཀེ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
གཙོ་ནས་ལས་བསྡོམས་སྙན་སེང་ཞུས་པ་དང་
གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་ས་གནས་རྫོང་
དཔོན་ལས་ཁུངས་ནས་གསུམ་བཅུའི་ཉིན་མོ་
དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོར་ངོས་འཛིན་དང་བོད་
མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བའི་
ཕྱག་འཁྱེར་ཡང་སྤྱན་འབུལ་དང་མང་ཚོགས་
ལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང།

དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རིག་
བཀའ་བློན་མཆོག་ནས་མང་ཚོགས་ལ་བླང་
དོར་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་དང་དེ་གའི་དྭང་
བླངས་བོད་དགེ་རྣམས་ལ་ཨ་རི་དོན་གཅོད་
ཁང་གིས་གནང་བའི་ལེགས་གསོལ་ཕྱག་
འཁྱེར་བགོ་འགྲེམས་གནང་། མི་མང་ཚོགས་
ཆེན་གྲུབ་མཚམས་དོགས་དྲི་ཁག་ལ་གསལ་
བཤད་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་གྲོལ།
ཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་ཨ་རི་
དང་ཁེ་ན་ཌ་ཁུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་
གཟིགས་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ཏེ་རྒྱ་གར་རྡ་རམ་
ས་ལར་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཡོད།།

འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤
ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༢ ཐོག་ཤེས་རབ་
དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་དབུས་སྣེ་ལེན་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་
དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྲངས་
ཐོ་ལས་གཞིའི་ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་དྲུག་པའི་ཐོག་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་
བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་བོད་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་ནད་
གཞི་འདི་ཛ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་
གསུངས་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༩ ནས་ ༡༥ བར་
བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་བཞུགས་སྒར་དབུས་
སྣེ་ལེན་ཁང་དུ་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་གི་
དགོན་སྡེ་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ དེ་བཞིན་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་ཁག་སོགས་ནས་སྨན་པ་དང་
སྨན་ཞབས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་
བསྟེན་གྲངས་ཐོའི་ལས་གཞིའི་ཟབ་སྦྱོང་གནང་
ཡོད་པ་ལྟར། ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་དྲུག་པའི་ཉིན་

མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་ནད་གཞིའི་སྐོར་སློབ་
ཁྲིད་གནང་འདུག ཐེངས་འདིའི་ཟབ་ཁྲིད་གནང་
མཁན་ཁོངས་སུ་ཅན་དི་སྒར་དང་། ལྡི་ལི།
ཀངྒ་ར་བཅས་ནས་རྒྱ་གར་སྨན་པ་ཨེ་སི་ཨ་
ནན་ཌི་ (A.C. Anand) ལགས། སྨན་པ་ཨར་
ཀེ་ཌི་མན་ (R.K. Dhiman) ལགས། པན་
ཀ་ཇི་པུ་རི་ (Pankaj Puri) ལགས། བྷལ་
ཌེབ་རཱ་ན་ལགས། (Baldev Rana) ཨེ་ཌི་
སུ་ཛ་ལགས། (A Desuja) སྐུའི་བླ་སྨན་
པ་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལགས་སོགས་ཡིན་འདུགཆེད་ལས་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིན་པའི་
གཉན་ཚད་ཀྱི་ནད་འབུ་དང་། ནད་རྟགས་ངོས་
འཛིན་ཞུ་ཕྱོགས། ནད་འགོས་སྟངས། སྨན་
བཅོས་བསྟེན་སྟངས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་རང་གི་
ཉམས་མྱོང་དང་སྦྲགས་ཏེ་ཟབ་ཁྲིད་གནང་ཡོད།
སྐབས་དེར་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་
གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འདས་པའི་ལོ་
གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་མཆིན་པའི་གཉན་
ཚད་ཀྱི་ནད་གཞི་འདི་ཛ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་

ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་སྦེལ་ཀོབ་ཏུ་ཞིབ་
འཇུག་གནང་ཡོད། ཞིབ་འཇུག་སྐབས་བོད་

པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་
ནད་གཞི་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༩ ཐོན་འདུག འཛམ་
གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་བསྡུར་ན་གྲངས་
ཀ་མང་གྲས་སུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་
ནས་ཛ་དྲག་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་འདིར་

གདོང་ལེན་ཆེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོ་ནས་བཟུང་
གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་

ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་དང་སྦྲགས། ཉིན་དེར་མང་
ཚོགས་ཁྲོད་ནད་གཞི་འདིའི་སྐོར་གོ་རྟོགས་ཀྱི་
ལས་འགུལ་དང་། ལྷག་པར་མ་དང་བྱིས་པའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་འབྲུམ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་ལ་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་
ནད་གཞི་ཡོད་མེད་རིན་མེད་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་

གནང་དང་གནང་མུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱིས་
པ་ལོ་ལྔ་མན་ཆད་ལ་སྔོན་འགོག་གི་སྨན་ཁབ་
བརྒྱབ་པ་སོགས་ནད་གཞི་འདིའི་སྐོར་གྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་
གསུངས་འདུག སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་མཆོག་
གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ནད་གཞི་འདི་
ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་མ་
སྤྲད་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། མང་ཚོགས་
ནས་ནད་པ་ཚོར་ནམ་ཡང་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་
རྒྱུ་མེད་སྐོར་གསུང་དོན། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་མཆིན་པའི་གཉན་ཚད་ཀྱི་ནད་
གཞི་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་
གཅིག་གིས་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་ཀྱི་མེད་
པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་
འདུག འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་
སྡེ་ཚན་སོ་སོར་ལམ་སྟོན་དང་བཀོད་མངགས་
ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད།།

གཞི་རིམ་འོག་མ་དང་བར་མའི་ཨང་རྩིས་སློབ་དེབ་གཏན་འབེབས་དང་བསྐྱར་ཞིབ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡
ནས་ ༡༤ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཤེས་ཡོན་
ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་གིས་གོ་སྒྲིག་
འོག ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་
ཁང་ནང་གཞི་རིམ་འོག་མ་དང་བར་མའི་ཨང་
རྩིས་སློབ་དེབ་གཏན་འབེབས་དང་། བསྐྱར་
ཞིབ་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་བསྐོངས་ཚོགས་གནང་

འདུག ཚོགས་འདུ་ཉིན་བཞིའི་རིང་། བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་
ཀྱི་དགོངས་དོན་འོག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་
རིམ་འོག་མའི་ཨང་རྩིས་བསླབ་གཞིའི་རྩ་
འཛིན་གྱི་འབྲུ་དོན་ལྟར། ཨང་རྩིས་སློབ་དེབ་
བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ་
ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་པའི་ཨང་རྩིས་
སློབ་དེབ་མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་དང་། གཞི་

རིམ་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་པ་དང་། གཞི་
རིམ་བར་མའི་ཨང་རྩིས་སློབ་དེབ་རྣམས་ལ་
བསྐྱར་ཞིབ་གནང་འཆར་འདུག ཐེངས་
འདིའི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་གི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་
འཁུར་བ་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བསྐོ་བཞག་གནང་བའི་བོད་ཁྱིམ་དང་། སམ་བྷོ་
ཊ། དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་

བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་མི་རྣམ་པ། ཨང་རྩིས་སློབ་
དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་གཉིས་
བཅས་མཉམ་ཞུགས་

གནང་ཡོད།ད་ལོའི་ལོ་
མཇུག་ཏུ་གཞི་རིམ་འོག་
མའི་འཛིན་གྲྭ་བཞི་པ་
དང་། ལྔ་པའི་ཨང་རྩིས་
སློབ་དེབ་པར་བསྐྲུན་

གནང་འཆར་འདུག

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༡ཚེས་ ༢༨ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༨ 4

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཕ་རན་སིའི་རྒྱལ་ས་པེ་རི་
སིར་ Paris ཕེབས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་
༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་བོད་
དོན་གོམ་འགྲོས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་དེར་མཉམ་ཞུགས་དང་གོ་སྒྲིག་

གནང་མཁན་གྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
འདྲ་མིན་གྱི་ཚོགས་མི་དང་རྒྱུན་ལས་སོགས་
མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ཐེངས་འདིར་ཁོང་རྣམ་
པས་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་བོད་དོན་ལ་
གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང་། ཁ་ཞེ་གཉིས་
མེད་ཀྱིས་བདེན་པའི་རྒྱབ་ལངས་གནང་བར་
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
གསུངས་པ་དང་སྦྲགས། ཁོང་རྣམ་པས་ཉིན་རེ་
བཞིན་བོད་དོན་མ་བརྗེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
བ་དེས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་པ་
འཐོན་ངེས་ཡིན་སྐོར་གསུངས།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་སྐྱོང་

མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་གསུང་དོན། ཁྱེད་
རྣམ་པའི་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་འདི་
ང་ཚོས་ཧ་ཅང་གཙིགས་ཆེར་འཛིན་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོ་མཉམ་རུབ་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཚོའི་
མངོན་འདོད་བསྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུ་རེད། སང་ཉིན་
ཡུ་རོབ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གོམས་འགྲོས་
ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་

རྒྱལ་ས་པེ་རི་སི་ནས་པེ་ཅིང་དང་ལྷ་སར་བརྡ་
ལན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲོད་རྒྱུ་རེད། དེར་
བརྟེན་བོད་མི་ཚོར་རང་དབང་མ་ཐོབ་བར་ང་
ཚོས་རྡོག་རྩ་གཅིག་ལ་སྒྲིལ་ནས་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་
འདེགས་ཐོག་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས།

ཕྱེད་ཡོལ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ཨ་རིའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་གྲགས་ཅན་སི་ཊན་
ཕོ་ཌི་ Stanford University དང་ཧར་ཝ་ཌི།
Harvard University བཅས་ཀྱི་སློབ་ཟུར་

Ivy Plus European Leaders & Harvard

Club of France གྲངས་ ༡༣༠ ལྷག་ལ་འབྱུང་
འགྱུར་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ། བོད་དབར་གྱི་འབྲེལ་

ལམ་སྐོར་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་དེང་སྐབས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྐོར་གསུང་
བཤད་གནང་འདུག སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་གསུང་དོན། དེང་སྐབས་བོད་ནང་
གི་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་ཛ་དྲག་པོ་ཆགས་ཡོད།
བོད་ནང་བདེ་འཇགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་པར་
ཆས་གང་སར་བཙུགས་པ་དང་བོད་མི་ཚོའི་
འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
དམ་བསྒྲགས་ཧ་ཅང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་
ཟད། རྒྱང་ཐག་མི་ཊར་ ༣༠ རེ་རེའི་མཚམས་
སུ་ལུས་བཤེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དམག་མིའི་ས་
ཚིགས་རེ་བཟོས་ནས་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་
རྒྱལ་ས་ཆེ་ཁག་ཚང་མའི་ནང་དམ་བསྒྲགས་ཧ་
ཅང་བཟོ་བཞིན་ཡོད།
ངོས་ལ་ཁ་སང་གསར་འགོད་པ་
གཅིག་ཐུག་བྱུང་། ཁོང་བོད་ནང་ཐེངས་འགའ་
བསྐྱོད་མྱོང་འདུག ཁོང་གིས་སྐབས་དེར་ངོས་
ལ་བརྗོད་རྒྱུར། ཁོང་རང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུག་གྲོང་
གསེབ་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་སློབ་གྲྭའི་
གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཡོད་པ་དང་། འོན་
ཀྱང་སློབ་གྲྭ་དེའི་ཕྱི་རོལ་རྒྱལ་སྒོའི་གཡས་
གཡོན་དུ་བརྙན་པར་ video cameras
བཞི་ལྔ་བཙུགས་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱུང་། རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་
མིའི་སློབ་གྲྭ་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་
རམ་ཆེད་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་རྒྱུ་ལས་གཞུང་གི་
གསོ་བལྟ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་གཞིར་འགྲོ་གྲོན་མང་
བ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་
ནས་ད་བར་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་
བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཡོད། བོད་

ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ཙམ་ལ་གལ་གནད་ཆེན་
པོ་ཆགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་
སྣེ་གསུམ་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་འཛམ་གླིང་ལྷོ་
བྱང་གི་སྣེ་གཉིས་ཕུད་པས་འཁྱགས་རོམ་མང་
ཤོས་ཡོད་པ་ནི་བོད་དེ་ཆགས་ཡོད། རྒྱུག་
ཆུ་ཆེ་ཁག་བཅུ་བོད་ནས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱུག་ཆུ་དེ་དག་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་
མང་པོ་ཞིག་གི་མི་འབོར་ཐེར་འབུམ་གཅིག་
གི་འཚོ་བརྟེན་ཆགས་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་མི་
འབོར་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ཐུང་ཆུ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ལས་མེད། བོད་
ནང་ཤིང་ནགས་གང་བྱུང་གཅོད་འབྲེག་བྱས་
པ་དང་བོད་ཀྱི་གཏན་ཆགས་འཁྱགས་རོམ་
བཞུ་བར་བརྟེན་འཐུང་ཆུའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་
ངེས་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱུག་
ཆུ་དེ་དག་ཐོག་ཆུ་མཛོད་གང་བྱུང་བརྒྱབ་དང་
རྒྱག་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ཁོར་ཡུག་གཏོར་སྐྱོན་
ཚབས་ཆེ་འགྲོ་རྒྱུའི་འཇིགས་སྣང་བྱེད་བཞིན་
པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གིས་རྒྱུག་ཆུ་དེ་དག་རྒྱ་
ནག་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འགྱུར་བྱེད་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་
པའི་སེམས་ཚབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་
ཡང་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་རིང་མིན་ཆུའི་
དོན་དུ་དམག་འཁྲུག་ཤོར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སེམས་
ཚབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་།

སྐབས་དེར་ཚོགས་བཅར་བ་
ཞིག་གིས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་
ཁབ་ཚོར་རེ་འདུན་གང་ཞུ་འཆར་ཡོད་སྐོར་གྱི་
དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་དོན། ཁྱེད་ཚོས་
ལྟ་གྲུབ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་རང་
གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་འཛུགས་བསྐྲུན་བྱས་པ་དེ་མ་

བརྗེད་པར་ལྟ་གྲུབ་དེ་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་དགོས།
དེ་སྔ་ཕ་རན་སིའི་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མང་
ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ།
མཐུན་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་དཔའ་ངར་ཆེན་
པོས་འཐབ་རྩོད་གནང་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་
རང་དབང་དེ་རྩོད་བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྒྱ་
ནག་ནང་དུ་ནང་པ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་སྙན་ཐོ་ལྟར་ན་
དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་རྒྱ་རིགས་ནང་པ་ས་ཡ་
༣༠༠ ནས་ ༤༠༠ ཡོད་འདུག དེ་ནི་རྒྱ་ནག་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མིའི་གྲངས་
འབོར་ལས་མང་བ་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་
གནང་འདུགདེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ནས་ཐེངས་
འདིར་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་བོད་དོན་གོམ་འགྲོས་
ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་
གནང་ཐུབ་པར་བསྔགས་བརྗོད་དང་སྦྲགས་
གསུང་དོན། ལས་འགུལ་དེས་བོད་དོན་ཐོག་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དྲང་བདེན་ལ་དགའ་
བའི་འཛམ་གླིང་མང་ཚོ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་
དཀའ་ངལ་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་བོད་བ་ཞུགས་བོད་
མི་ཚོས་མཁྱེན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཐེངས་འདིར་ངོས་ཀྱིས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་
ཞུས་ནས་ཁྱེད་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས།

གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་ནས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གསལ་
བསྒྲགས་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་
བཀའ་སློབ་ཕེབས་དགོངས་བཞིན་བཞུགས་
སྒར་དུ་དབུས་ས་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཞོ་
སྟོན་རྒྱས་པ་ཐོག་མ་དེ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཏེ་ད་བར་

བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པས་དབུས་པས་བོད་
མིའི་འདུ་སྡོད་ཁག་ཏུ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་ཁག་
དགུ་ཡོད་མུས་ཐོག། འདི་ལོ་ཀོ་ལེ་གྷལ་དོན་
ལྡན་གླིང་དང་། བལ་ཡུལ་ཤ་ཝ་ར། ཅོན་ཏ་ར་
བོད་ཁྱིམ་བཅས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་གསར་
འཛུགས་དང་འབྲེལ་འདི་ལོ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་
གྲངས་བཅུ་གཉིས་ནས་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་

ཞོ་སྟོན་འཁྲབ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞུ་འཆར་ཡིན།
འདི་ལོ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞོ་སྟོན་རྒྱས་པ་སླར་
གསོ་ཞུས་ཏེ་བགྲང་བྱ་ ༢༠ འཁོར་བའི་དུས་
ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་
༢༧ ཉིན་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ཆིབས་སྒྱུར་བཀྲིན་བསྐྱང་རྒྱུའི་

བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་ཐོབ་པར་བོད་ཀྱི་ཟློས་
གར་ཚོགས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་ཕེབས་
པའི་ལྷོའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སོར་
བཅུའི་འདབ་མ་སྙིང་ཁར་བཀོད་དེ་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང། ད་བར་བོད་
ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་དེ་
དག་གོང་འཕེལ་ཇི་བྱུང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་

ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གོ་སྐབས་འདི་དང་
བསྟུན་ན་ཐུགས་རྗེ་བཀྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་ཞུ།
འདི་ལོའི་ཞོ་སྟོན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་
༢༧ ནས་ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༥ བར་ཉིན་བཅུའི་
རིང་འཁྲབ་སྟོན་ཞུ་རྒྱུའི་འཁྲབ་གཞུང་གཤམ་
གསལ།

ཟླ་ཚེས། འཁྲབ་སྟོན་ཚོགས་པ། འཁྲབ་གཞུང་།

༢༠༡༥།༣།༢༧ ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་ཡོངས་ནས་གཟིགས་ཕུད་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ། དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ།

༢༠༡༥།༣།༢༨ མ་སུ་རི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ།

༢༠༡༥།༣།༢༩ ཀ་སྦུག་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ།

༢༠༡༥།༣།༣༠ མོན་གྷོ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། སྣང་ས་འོད་འབུམ།

༢༠༡༥།༣།༣༡ ཨོ་རི་ས་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། པད་མ་འོད་འབར།

༢༠༡༥།༤།༡ བྷན་རྡ་ར་ཆོལ་གསུམ་ལྷ་མོའི་མཐུན་ཚོགས། འགྲོ་བ་བཟང་མོ།

༢༠༡༥།༤།༢ སྦེལ་ཀོབ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལྡན་ཨ་ཏི་ཤ།

༢༠༡༥།༤།༣ མན་སྤར་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག།

༢༠༡༥།༤།༤། བལ་ཡུལ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ། ལྕགས་ཟམ་པ།

༢༠༡༥།༤།༥ བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ། སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ།

བཅས་རིམ་བཞིན་རང་རེའི་ཕ་མེས་ཀྱི་རིག་
གཞུང་བཟང་པོ་ཁག་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་
གྱིས་སྐྱེས་འགྲོ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་
བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཞོ་སྟོན་

སྲུང་བརྩི་དང་འཁྲབ་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ་དེའང།་ རང་
ཅག་རྣམས་ལ་བཀྲིན་ཞལ་ཟླ་བྲལ་བ་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ཀྱི་༸སྐྱབས་གནས་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་
རྣམ་འདྲེན་སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་

པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་གྱ་སྟོན་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་
འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་
བཀྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཕྱིར་རིན་མེད་གཟིགས་

འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ལགས་ན། གནའ་བོའི་དུས་ཆེན་
ཁྱད་པར་ཅན་འདིར་སྐུ་མགྲོན་གཙོས་རྒྱ་ཆེའི་
མང་ཚོགས་གང་མང་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་
མིག་ཡིད་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་

དཔལ་ལ་རོལ་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོང་བའི་
གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སུ། །

བོད་ཟླ་༡ ཚེས་༢༡ཕ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། ྱི་ཟླ་༣ ཚེས་ ༡༡ 5

ཕན་ཚུན་དགོས་དབང་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱ་
རེས་བྱེད་པ་ནས། རིམ་པས་སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་
མྱོང་གི་འཚོ་བའི་ནང་། ཚེ་བདེ་སྐྱིད་ལ་རང་གི་
བཟླར་བརྫུས་པའི་གྲྭ་བཀྲིས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང། ལྷད་མེད་ཀྱི་བརྩེ་དུང་བཅངས་
པར་ཡིད་དབང་འཕྲོག་སྟེ་བརྩེ་སེམས་སླེབས་
ཚུལ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱར་སྐྱིད་གླིང་
ཁ་གཏོང་སྐབས་སྐུ་ངོ་རྣམ་པས་བུད་མེད་ལ་
གང་བྱུང་འཆལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བོད་
ཀྱི་“སྐུ་དྲག་གི་རུལ་སུངས་ཀྱི་འཚོ་བ་”ཟེར་བ་
བཅོས་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་
དག་ལས། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ནང་གི་ཕོ་
མོའི་བརྩེ་དུང་མངོན་པའི་སྒྲུང་གཏམ་གྱི་འབྲི་
རྩལ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱིའི་བརྙན་འཕྲིན་འཁྲབ་
གཞུང་འདྲ་མིན་ཁག་ནས་དེ་འབྲེལ་ཆ་བསྡུ་
ཡ་བསྡུས་བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་པའི་བརྙན་
འཕྲིན་འཁྲབ་ཚན་ནང་། མཚུངས་དཔེ་གཞན་
འདྲེན་གྱིས་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྟར་དཔར་
བཀབ་བྱས་པའི་རང་མཚང་ངང་ཤུགས་ཀྱིས་
གསལ་པོར་མངོན་གྱི་འདུགདངོས་དོན་ཐོག བོད་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་
མི་དྲག་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཟླ་ཕོགས་
གནང་བའི་ཚབ་ཏུ་ཕ་གཞིས་གནང་ཡོད་པ་དེ་
ནས་རྒྱགས་རང་འཁུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
སྟབས་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་འགྲིགས་ངེས་
ཙམ་ལས་བརྙན་འཕྲིན་ནང་བསྟན་པ་ནང་བཞིན་
རྒྱུན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆང་རག་འདྲ་མིན་ཐུང་བ་
དང་། ཐ་མག་ཉལ་ཐག་ཐེན་པ། རྒྱན་གོས་ཧ་
ཅང་རྫིག་པོ་གྱོན་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་
ཟད། སྐུ་ངོ་དང་ལྕམ་ཆུང་གི་མཚོན་སྦྱིན་བདག་
དང་གཉེར་པ་དང་གཡོག་པོ་གཡོག་མོའི་དབར་
མིང་འབོད་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཙམ་ལས་དོན་
དུ་ནང་མི་དང་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་མིའི་འདུ་
ཤེས་འཇོག་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་གོང་མ་
ཚང་གི་རྒྱལ་བློན་དང་དཔོན་གཡོག་དབར་གྱི་
མཐོ་དམན་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་ཚུལ་
དང་། བྲན་གཡོག་ལ་སྡང་ཟུག་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་
ཤོད་སྟངས་དང་ཁ་ཚིག་བསྒྲགས་ལོང་མ་བྱུང་
གོང་ནས་རྟ་ལྕག་ཞུ་ཚུལ་སོགས་ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་
འགེབས་བྱས་པའི་སྒྲོ་སྐུར་དེ་ལྟ་བུ་བོད་ཆོས་
ལྡན་ཞིང་གི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གོམས་
གཤིས་ནང་མེད། ལྷག་པར་དུ་༸རྒྱལ་ཚབ་
རྭ་སྒྲེང་དང་སྟག་བྲག་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་
སྐབས་སུ་སྐུ་དྲག་རྣམས་ལ་ཐག་ཤོར་འགྲིམ་
འདྲུད་ཀྱིས་ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས་ཡོང་ཉེན་ལ་
བརྟེན། གཟིམ་ཤག་ཆེ་ཁག་གི་དཔོན་གཡོག་
ཚང་མ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་མི་ལྟར་གནས་
པ་ལས། ཕྱག་མཛོད་དང་གཉེར་པ་འམ་གཡོག་
པོས་རང་ལ་གོ་མིང་དང་ཁེ་ཕན་ཡོང་ཆེད། ཕྱི་
ལག་ནང་སྦྲེལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མེད་པ་བཟོས་
ཚུལ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ངན་སྤྱོད་དེ་རིགས་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤིན་ཏུ་དཀོན།
འོན་ཀྱང་། རང་གསང་མཁས་
ཀྱང་མི་བཤད་མཁས་པའི་དཔེ་ལྟར། གུང་ཁྲན་

ཏང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་དེང་གི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་དཔོན་རིགས་དང་ཚོང་པ་རྣམས་
ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། ལྐོག་ཟ་རུལ་སུངས་ཚད་
མེད་བྱས་པའི་ཐ་མ་ཁྲིམས་ལ་ཚུད་དེ། དེ་སྔའི་
གོང་རིམ་དང་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་དབར་
དང་། ཐ་ན་རང་གི་བཟའ་ཟླ་དང་ནང་མི་ཕན་
ཚུན་སོ་སོའི་ཉེས་པ་དག་ཐབས་སུ། ཁྱོད་ཤི་
ང་གསོན་གྱིས་འཐབ་རྩོད་དང་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་
རེས་བྱས་པས་མཐའ་མ་རང་གཞན་གཉིས་
ཕུང་གིས་ཁྲིམས་ཆད་ཕོགས་ཀྱི་ཡོད། ཉེ་
བའི་ཆར་དྲ་རྒྱ་ཁག་ནང་རྒྱ་ནག་དབུས་སྒྲིག་
ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་ལྷན་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་
སྙན་ཐོའི་ནང་། “ལོ་གཉིས་རིང་དཔོན་རིགས་
འབུམ་གཉིས་ལྷག་ཁྲིམས་བཤེར་རྟག་དཔྱད་
བྱས་པའི་ནང་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་རྒྱ་ནག་
དབུས་དམར་ཤོག་གི་བློན་ཆེན་རིམ་པའི་
དཔོན་རིགས་ཡིན་པ་”དང་། དེའི་ནང་“ཀྲའུ་
ཡུང་ཁང་དང་ཞུས་ཚལ་ཧོ་སོགས་ལ་ལྐོག་ཟ་
བྱས་པའི་དངུལ་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ཚུལ་མིན་གྱི་འཆལ་སྤྱོད་བྱེད་ཡུལ་བེུད་༼ལོ་
༢༠ནས་༣༠བར་༽བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་”པ་
འཁོད་འདུག་ཅིང་། “ཉེ་ཆར་བོད་ལྗོངས་དྲ་རྒྱའི་
ནང་འཁོད་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོ་
གཅིག་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དམར་ཤོག་
སྒྲིག་བཤེར་དང་ཞིབ་གཅོད་ཚན་པས་རྒྱ་ནག་
དབུས་གཞུང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་
བརྒྱད་དང་འགལ་བའི་གྱོད་དོན་ ༢༠༡ ཞིབ་
གཅོད་བྱས་ཁོངས་ནས་མི་ ༢༤༠ ཉེས་པ་
བཅད་པ་དང་དེའི་ནང་མི་ ༡༣༨ ལ་ཏང་དང་
སྲིད་འཛིན་གྱི་ཆད་པ་བཅད་ཡོད་”ཅེས་གསལ་
བ་བཞིན། “བོད་གསར་པ”ཟེར་བའི་ལྷ་ས་
སོགས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་མིས་བཙུགས་
པའི་དེང་དུས་ཞང་ཁང་འདྲ་མིན་ནང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཆེ་ཆུང་མང་པོས་ལྐོག་
དངུལ་བླངས་ཏེ་འཆལ་སྤྱོད་སྤེལ་ལུགས་དེ་
དག་དང་བསྡུར་ན། དེ་སྔའི་སྐུ་དྲག་གིས་བེུད་
ལ་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ནི་དོན་ཆུང་ཆེ་
སྒྲོག་བྱས་པ་ཙམ་ལས་གླེང་རིན་གང་ཡང་མེད།
ལུང་ཤར་དོན་རྐྱེན་ཆེ་སྒྲོག་བྱ་ཐལ་
དྲག་ན། རྒྱ་གཞུང་རང་གི་སྐྱོན་དེ་བས་མངོན་
གསལ་ཐོན།
༥། ལུང་ཤར་དོན་རྐྱེན་སྐོར། བོད་ཀྱི་གསང་
སྒྲུང་ཞེས་པའི་བརྙན་འཕྲིན་ནང་། རྩིས་དཔོན་
ལུང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་གྱིས་གཙོས་བདེ་
ལེགས་སྲས་སུ་རྫུས་པའི་གྲྭ་བཀྲིས་དོན་གྲུབ་
སོགས་ “སྐྱིད་ཕྱོགས་ཀུན་མཐུན་”ནམ་༼
ལུང་ཤར་ལས་འགུལ་༽ཟེར་བའི་ཚོགས་པའི་
ནང་ཡོད་པའི་སྐུ་དྲག་དང་གྲྭ་པ་ཁག་ཅིག་གིས་
བཀའ་ཤག་ལ་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་པས་བཀའ་
བློན་ཕེབས་སྟངས་སྐོར་ཕྲན་བུའི་བསྒྱུར་བཅོས་
བྱ་འཆར་ལས་དམར་ཤོག་ལྟར་གསར་བརྗེ་
བྱེད་ཚུལ་མ་ཡིན་སྐོར་གསད་བཀྲོལ་བྱེད་པར་
རྩེ་ཕོ་ཏ་ལའི་རྡོ་སྐས་བར་ཡོང་བའི་སྐབས། དེ་
མ་ཐག་ཀ་དང་གྲྭ་བཞི་དམག་གིས་འཇབ་རྒོལ་
བྱས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཚུལ་དང་། དེ་བས་
མི་རྣམས་ལ་སྡུག་ཚུལ་ལྟ་མི་བཟོད་པའི་དཔར་

གཞི་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པ་སྟེ། ལུང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཚེ་
རྒྱལ་ལ་སྣུམ་ཚ་པོ་བཟོས་རྗེས་རྡོ་ཞྭ་གཡོག་
ཏེ་མི་འབྲས་གཉིས་བཏོན་པ་དེས་བོད་རྙིང་པ་
ཆེས་ཀླ་ཀློ་དང་། གདུག་རྩུབ་ཟེར་བ་ག་ཚོད་
ཡོད་མེད་བསྟན་ཁུལ་བྱས་འདུགའོན་ཀྱང་། རྩོད་པ་མཁས་པོ་ལས་
དོན་ངོ་མ་ནུས་ཤུགས་ཆེ། དེ་ལས་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་གཅོད་གཏོང་སྟངས་དེ་
དག་འཛམ་གླིང་ནང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་
པ་དེང་གི་རྒྱ་ཡིག་དྲ་རྒྱའི་（博讯）ནང་
ཡོངས་བསྒྲགས་འགོད་སྤེལ་བྱས་འདུག་པའི་
ནང་། “རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་རིགས་ཀྲང་ཌ་ཤིན་གྱིས་མིག་རྩ་བཅད་པ་
དང་། ཀྲུང་ཧད་ཡོན་གྱི་ཕོ་རྩྭ་བཀོག་པ། ལིས་
ཅན་ལན་གྱི་འགྲམ་པ་ནད་ལྕེ་རྩེ་བར་སྙུག་ཟེར་
བརྒྱབ་པ། ཀའོ་ཀྲེ་ཁྲེང་ལ་མནར་གཅོད་ཚད་
མེད་བཏང་བ་”སོགས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
བཙོན་པ་མང་པོར་བཅར་རྡུང་བཏང་སྟེ་དབང་
པོ་སྐྱོན་ཅན་བཟོས་པ་དང་། ཉེ་ཆར་བཙོན་
ཁང་ནས་ཁྱིམ་དུ་སློག་པའི་བཙོན་པ་བསྟན་
འཛིན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཙོས་པའི་བཙོན་པར་
བཙོན་ཁང་ནང་མི་སྤྱོད་ལས་བྲལ་བའི་གདུག་
རྩུབ་ཆེན་པོས་བཅར་རྡུང་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ་
གཟུགས་པོ་ཡོངས་ལ་རྨས་ཁེངས་ཤིང་། གྲམ་
པའི་རུས་ཀོག་བཅག་ཡོད་པ་མ་ཟད། མགོའི་
ཀླད་པ་ཡང་ཞོ་ནང་བཞིན་བཟོས་པར་བརྟེན་
འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་སྐོར། དེ་སྔ་དང་འདི་
ལོའི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྡལ་བཤིག་
བཏང་བའི་སྙན་ཐོའི་ནང་གསལ་པོར་འཁོད་
འདུག དེ་བས་གསལ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་དབང་
བསྒྱུར་འོག་༼༡༩༤༩།༡༩༨༣ བར༽བོད་མི་
ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་གཉིས་དུས་མིན་རྐྱེན་
འདས་ཕྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་
ད་བར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནང་བོད་མི་ ༡༣༦
གིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་ནས་ཞི་
བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་བྱུང་མྱོང་མེད་ལ་འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་དུའང་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆེས་
གདུག་རྩུབ་དང་། ཆེས་ཀླ་ཀློ། ཆེས་མུན་ནག་
སུ་ཡིན་དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་ལ་
གསལ་རྟོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན།༔
འཁྲབ་ཚན་ཕལ་མོ་ཆེ་གཞན་དཔེ་
འདྲ་ཤུས་དང་ནང་འགལ་སྤུང་གསོག་གི་རྫབ་
དོང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པ།
དེ་མིན་བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་
པའི་ལེ་ཚན་རྒྱུན་མཐུད་ ༤༦ ཡོད་པ་དེ་དག་
ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་བོད་མིའི་དེ་སྔའི་ཡ་རབས་
བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ལུགས་སྲོལ་ནང་
མེད་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་
མ་རབས་ཐ་ཤལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཞྭ་
དཔེ་ལྷན་འབེབས་ཀྱིས་བོད་མིའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་
དཔར་བཀབ་བྱས་འདུག་པ་དཔེར་ན། ༡། གྲྭ་
བཀྲིས་ཀྱིས་བདེ་ལེགས་སྲས་འཆི་མེད་རྒྱལ་
པོར་བརྗུས་པ། ༢། བཀའ་བློན་རིན་ཆེན་གྱི་
སྲས་དགེ་ལེགས་ཟེར་བས་ལྐོག་ཏུ་མི་བཏང་

སྟེ་འཆི་མེད་རྒྱལ་པོ་ཚུར་ལོག་ཡོང་སའི་ལམ་
བར་ལྕགས་ཟམ་སྟེང་འབར་རྫས་བཞག་པ། ༣།
གྲྭ་བཀྲིས་ཀྱིས་བདེ་ལེགས་སྲས་སུ་བརྫུས་ཏེ།
“དཔའ་བོས་མཛེས་མ་སྐྱོབ་”ཚུལ། ༤། ཕྱག་
མཛོད་དབང་ཕྱུག་ནས་ཇག་པ་དང་ངན་འབྲེལ་
གྱིས་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་བུ་མོ་ལྷ་མཛེས་ཟེར་བ་
བཙན་འཁྲིད་བྱས་ཚུལ། ༥། ཕྱག་མཛོད་དབང་
ཕྱུག་གིས་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུག་གཤིན་རྒྱབ་
ནས་གྲྭ་བཀྲིས་གཟིམ་ཤག་ནས་འབུད་ཐབས་
བྱས་ཏེ། དེའི་བར་ཁོ་པས་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་དང་
བདེ་ལེགས་གཟིམ་ཤག་རང་ལ་བདག་རྒྱུའི་རྨི་
ལམ་བཏང་ཚུལ། ༥། བཀྲིས་ཀྱི་བུ་ཚབ་པདྨ་
ཟེར་བ་དང་པོ་གྲྭ་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་བབས་ནས་
ལུང་ཤར་དོན་རྐྱེན་དང་ཐག་ཤོར་འདྲེན་འདྲུས་
བྱུང་བའི་རང་གི་ཕ་སྲས་འཆི་མེད་རྒྱལ་པོར།
མདའ་དཔོན་ཁང་གསར་གྱི་བཀོད་ཇུས་འོག་
ཕ་བུའི་ལ་རྒྱར་མི་བརྩི་བར་འཛིན་བཟུང་བྱས་
པར་ཀ་དང་གྲྭ་བཞི་དམག་སྒར་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་
དུ་བསྐོས་ཚུལ། ༦། བརྒྱ་དཔོན་པདྨར་ཡོན་
ཏན་གཟིམ་ཤག་གི་སྲས་མོ་མེ་ཏོག་དང་གཉེན་
སྒྲིག་བྱ་འཆར་ལ་དེའི་བར་ཞེད་སྣང་འཚེར་སྣང་
མེད་པའི་ཁམས་པའི་བོུ་ཞིག་དང་དགའ་རོགས་
སྒྲིག་ཚུལ། ༧། བདེ་ལེགས་གཟིམ་ཤག་གི་
ལྕམ་ཆུང་གཉིས་པ་ནོར་སྒྲོན་ཟེར་བར་ཁང་
གསར་གྱི་ངན་ཇུས་འོག་ཕག་སྐྱག་ཟེར་བའི་པུ་
ལི་སི་ཉེན་རྟོགས་དཔོན་དང་གབ་མཐུན་བྱས་
ཏེ། བཀྲིས་དང་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་གཉིས་རྒྱ་ནག་
ཁྲེན་ཏུར་ཚོང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་ཇག་པ་
དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་གསོད་རྩིས་
བྱས་ནས་བདེ་ལེགས་གཟིམ་ཤག་གི་ཁྱིམ་
གཞིས་འཕྲོག་ཐབས་བྱས་ཚུལ། ༨། རྒྱལ་ཚབ་
རྭ་སྒྲེང་དང་སྟག་བྲག་དབར་གྱི་འཐབ་རྩོད་ནང་
སྟག་བྲག་གི་མགྲོན་གཉེར་དང་བཀའ་བློན་ཁང་
གསར་དང་དེའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཕག་སྐྱག་གི་
ངན་ཇུས་འོག་བོད་དམག་ཀ་དང་དམག་༼གྲྭ་
བཞི་དམག་སྒར་༽གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་
ཕོ་ཏ་ལའི་ཤར་ཆེན་ལྕོག་ཏུ་དཀྲོངས་པ་དང་
དུས་མཉམ་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་
ཡབ་ཀྱང་སྟག་བྲག་ཤོག་ཁས་དུག་ཕུལ་ནས་
དཀྲོངས་ཚུལ། དེ་མིན་ ༩། རྒྱ་དམག་གིས་
གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ ཟེར་བའི་འབྲུ་དོན་
ལྟར་བོད་ལ་ཡོང་ཚུལ་ལས་བཙན་འཛུལ་བྱས་
མེད་ཚུལ། ༡༠། རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་མ་འབྱོར་
སྔོན་ནས་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་
ལ་བྲོས་ཏེ་འབྲུ་རིགས་རྣམས་ལྐོག་ཏུ་སྦས་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་དམག་བོད་ལ་སླེབས་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་འབྲུ་རིགས་དཀོན་པོ་ཆགས་ནས་རིན་
གོང་ལྡབ་ཀྱི་འཕར་ཚུལ། ༡༡། བཀའ་ཤག་
ནང་ཁྲི་ཆང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་སྲིད་བློན་ཀླུ་
ཁང་བ་དང་བློ་བཟང་བཀྲིས། བཀའ་བློན་ཟུར་
ཁང་སོགས་ནས་ཀ་སྦུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ལྷ་སྲས་
རྒྱ་ལོ་དོན་འགྲུབ་དང་ཞྭ་སྒབ་པ་བརྒྱུད་ཨ་
རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་དང་ངན་འབྲེལ་
གྱིས་ཁམས་ཁུལ་ནས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་
བསྒྱུར་ལ་མི་འདོད་པའི་ངོ་ལོག་ཇག་པ་བསྡུ་
རུབ་བྱས་ཏེ་ལྷ་གྲོང་དང་ལྷོ་ཁ་གཡས་གཡོན་

ལ་སོགས་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུགས་སློང་ཚུལ་
སོགས། མདོར་ན། གོང་གསལ་མང་ཆེ་བ་
གཞན་དཔེ་འདྲ་ཤུས་ཀྱིས་འགལ་འདུ་དང་ནོར་
འཛོལ། བཅོས་མ། འཕྱུགས་སྐྱོན་སོགས་ནང་
འགལ་སྤུང་གསོག་གི་རྫབ་དོང་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཡོད་ཀྱང་། བྱ་ངན་ངོ་གསོར་འཁྱེར་མཁན་རྒྱ་
ནག་གཞུང་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་བྱ་དེ་ཚོའི་
སྣང་བ་འཁྲུལ་ནས་གོང་གི་རྭ་གན་གསེར་རྫུས་
ཀྱི་འཁྲབ་ཚན་དེ་དག་ལས་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་ལམ་
སྲོལ་དང་མི་རིགས་ལ་དམའ་འབེབས་འཁྱོག་
བཤད་དང་ཆབས་ཅིག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་ལ་དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་དང་། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། འཁོར་ཡུག་
སོགས་གཏོར་བཤིགས་བཏང་བའི་དངོས་དོན་
རྣམས་སྦ་གསང་གཡོ་འགེབས་བྱས་ཏེ། དེའི་
ཚབ་ཏུ་རྒྱ་དམག་བོད་ལ་སླེབས་ནས་བོད་
མིར་སྨན་བཅོས་བྱ་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་
བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་
བཏང་སྟེ། བོད་མིར་རང་ལུས་རང་དབང་དང་
བདེ་སྐྱིད་འཐོབ་པ་སོགས་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་
བོད་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཚུལ་བཅས།
མི་བདེན་རྫུན་སྒྲིག་དང་། འགྲོ་གྲོན་ཕངས་
མེད་ཀྱིས། ཁ་བྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་དྲིལ་
བསྒྲགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའི་བརྙན་འཕྲིན་པར་
གཞི་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་དགོས་འདུན་
ལྟར་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་རེ་བྱས་འདུགའོན་ཀྱང་། བློ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་རང་
གི་བསམ་དོན་བཞིན་མ་འགྲུབ་པར། བརྙན་
འཕྲིན་དེ་བོད་རྒྱ་སྐད་གཉིས་ནང་ཡང་སྐོར་
བསྐྱོར་སྐོར་གྱིས་བསྟན་པའི་མཇུག་འབྲས་སུ།
ཙི་ཙིར་ངན་བྱས། ཕ་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་ཅེས་
གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་བོད་མིའི་ཁ་དཔེ་ལྟར་
དེ་སྔའི་བོད་རྙིང་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐབས་
ཤེས་ཡོད་དགུས་ནག་པོ་ག་ཚོད་བཟོས་ཀྱང་
ནག་པོ་མ་ཆགས་པར། དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ཁོ་རང་ནག་པོ་ནག་རྐྱང་ལ་གྱུར་ནས་
བོད་ཀྱི་དངོས་དོན་རྣམས་དཀར་ནག་ཕྱིན་ཕྱི་
སློག་ཏེ། རྫུན་ཤོད་རྒྱུར་ངོ་མི་ཚ་བ་དང་། མི་
གསོད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཆེད་གདུག་རྩུབ་
དང་ཆེས་ཀླ་ཀློ། ཆེས་མུན་ནག་ཡིན་པའི་རང་
ཚང་གསལ་བར་མངོན་པ་སྟེ། དེ་སྔའི་བོད་རྙིང་
པའི་ནང་སྐུ་དྲག་དང་བོད་དམག་གིས་འབངས་
མི་སེར་ལ་རྟ་ལྕགས་ཞུས་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟའི་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོགས་པའི་ལག་ཏུ་གློག་
རྒྱུགས་དང་། དམག་མིའི་ལག་ཏུ་མེ་མདའ་
བཟུང་ནས་༼༸གོང་ས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག་༽ཅེས་འབོད་
ཚིགས་སྐམ་པོ་ཞིག་སྒྲོགས་པར་དེ་མ་ཐག་
འཛིན་བཟུང་གིས་གཅར་རྡུང་དྲག་པོ་བཏང་
ཞིང་། མི་ཚེ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་པ། བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་ས་ལྷ་སས་དབུས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་
དྲག་ཆས་སྤྲད་པའི་དམག་མི་དང་། ཉེན་རྟོག་
པས་སྐོར་ཞིང་། ཁྲོམ་གཞུང་དང་ཁང་པའི་
ཕྱོགས་བཞི་གང་སར་ལྟ་སྲུང་དཔར་ཆས་
བཙུགས་པའི་དམ་བསྒྲགས་དང་།

ཙི་ཙིར་ངན་བྱས། ཕ་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ། ༼བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་༽ཞེས་ནང་འགལ་སྤུངས་གསོག་གི་བརྙན་འཕྲིན་

འཁྲབ་གཞུང་ལ་དཔྱད་པ།

༼འཕྲོས་འདོན་ཐེངས་རྗེས་མར་གཟིགས།༽

༼འདོན་ཐེངས་སྔོན་མའི་འཕྲོས།༽

བུ་རྫོང་ལྷ་མོ་ཚང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ 6

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འབོད་སྐུལ་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
ཕ་རན་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཊར་སི་བྷག་ Stras-
bourg ཏུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཡུ་རོབ་གྲོས་
ཚོགས་ European Parliament ནང་ཇར་

མན་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་སྐུ་ཞབས་ཐོ་མ་སི་མན་ Mr. Thomas
Mann མཆོག་གིས་བོད་མིའི་གསུམ་བཅུའི་
དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༦ དང་སྟབས་བསྟུན། བོད་
ནང་གི་དེང་སྐབས་ཛ་དྲག་ཅན་གྱི་གནས་
སྟངས་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་འདུག དེ་ཡང་
སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་བོད་ནང་དེ་སྔ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མིས་བཙན་འཛུལ་བྱས་པའི་

རྗེས་འབྲས་སུ་ཉེས་མེད་ཀྱི་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་
མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པ་རྣམས་
ཐེངས་འདིར་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གསུམ་
བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༦ འཁེལ་བར་བརྟེན་

ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་
སེལ་ཆེད་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་འདུགགཞན་ཡང་འདི་ལོའི་གསུམ་
བཅུའི་དུས་དྲན་ཉིན་ཇར་མན་གྲོང་ཁྱེར་ཧེ་
སེན་ Hessen ནང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོགས་
ཁང་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་

སྒྲེང་འཛུགས་གནང་ནས་བོད་མིའི་གསུམ་
བཅུའི་དུས་དྲན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བསྟན་འདུགདེ་ཡང་སྐུ་ཞབས་ཐོ་མ་སི་མན་མཆོག་གིས་ཡུ་
རོབ་གྲོས་ཚོགས་
ནང་གསུང་དོན།
ངོས་ཀྱི་ཇར་མན་
གྲོང་ཁྱེར་ཧེ་སེན་
ནས་འདི་གར་
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
འཁྱེར་ནས་ཡོང་
བ་ཡིན། ཡུ་རོབ་
གྲོས་ཚོགས་འདི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་
གནང་མཁན་ཞིག་
ཡིན། དེར་བརྟེན་
ང་ཚོས་ཞི་བདེ་
ལ་དགའ་བའི་མི་མང་དེ་དག་ལ་གཞི་རྩའི་འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་སྨྲ་བརྗོད་རང་དབང་སྤྲོད་
དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་རྒྱུ་མ་ཟད། ཁོང་
ཚོར་དྲག་གནོན་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱུ་
མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་
རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁན་བོད་མི་གྲངས་ ༡༣༦ རྣམས་དང་འཛིན་
བཟུང་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་བོད་མི་བརྒྱ་

ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་འཕྲལ་མར་གློད་
བཀྲོལ་གཏོང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་རྒྱུ་
ཡིན། ཞེས་འབོད་སྐུལ་གནང་འདུགསྤྱིར་སྐུ་ཞབས་ཐོ་མ་སི་མན་
མཆོག་ནི་ཉེ་ལམ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་
བོད་དོན་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚོགས་པ་ Tibet
Interest Group ཞེས་པ་དེའི་ཚོགས་གཙོ་
ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་ནང་ཡུ་རོབ་གྲོས་
ཚོགས་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་གྱི་
ཚོགས་ མི་ཡོད་འདུག སྐུ་ཞབས་ཐོ་མ་སི་མན་
མཆོག་གིས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚོགས་
པ་ Tibet Interest Group ཞེས་པ་དེས་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
དང་རྒྱ་ནག་འགོ་ཁྲིད་དབར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
སེལ་ཆེད་གྲོས་མོལ་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པའི་
རེ་འདུན་ཤུགས་ཆེ་འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
བོད་མི་ཚོས་རང་གི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་
རྩོད་པ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་བོད་
མི་ཚོས་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ཅེས་ཁྲིམས་འགལ་
ལ་བརྩིས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་བོད་མིའི་ཆོས་དང་
སྐད་ཡིག རིག་་གཞུང་གི་ངོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་
མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། དཀའ་སྡུག་
མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་
ལས་མ་གྲོལ་བར་ང་ཚོས་ཆོད་སེམས་བརྟན་
པོས་བོད་དོན་ཆེད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ཡོད།།

ཕ་རན་སིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་རྩོད་ལ་
བསྔགས་བརྗོད་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ།
༅༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཕ་
རན་སིའི་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་ Paris སྲིད་སྐྱོང་

བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཕ་རན་སིའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་ French Senate ཚོགས་མི་
རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གསར་འགོད་ལྷན་
ཚོགས་ཐོག་ཕ་རན་སིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་
ཞབས་མེ་ཁལ་རེ་སོན་ Mr. Michel Raison
མཆོག་གིས་གསུང་དོན།
བོད་མི་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་
ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་གནང་བ་དེ་
ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྟེན། འཐབ་རྩོད་གནང་མཁན་གཞན་ཚོས་
ཀྱང་བོད་མི་ཚོར་མིག་དཔེ་བལྟ་དགོས། ཞེས་
གསུངས།

གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ཕ་རན་སིའི་
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ French National

Assembly བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཇིན་པི་གི་ལེ་ Mr Jean
P Gille མཆོག་གིས་གསུང་དོན། ཕྱི་ཚེས་
༡༤ ཉིན་ཕ་རན་སིའི་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིའི་ནང་
བོད་དོན་ཞི་བའི་གོམ་འགྲོས་ཀྱི་ལས་འགུལ་
སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེར་བརྟེན་ལས་འགུལ་
དབུ་འཛུགས་མ་གནང་གོང་ང་ཚོས་སྐུ་ཉིད་
མཆོག་དེ་རིང་ཕ་རན་སིའི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་
ཚོགས་ནང་མགྲོན་འབོད་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཧ་ཅང་
དགའ་པོ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་དེར་ཕ་
རན་སིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་མེ་ཁལ་

རེ་སོན་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། བོད་མི་ཚོའི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་དེ་ནི་ང་ཚོ་
ཕ་རན་སིའི་གྲོས་ཚོགས་
གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ཧ་
ཅང་གལ་ཆེ་བརྩི་བཞིན་
ཡོད་སྟབས་དེའི་ཐོག་
འབད་བརྩོན་མཉམ་རུབ་
ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཕ་རན་
སིའི་མི་མང་ཚོས་ང་ཚོར་

རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡང་
གཙོ་བོ་ང་ཚོས་བོད་མིའི་
འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་
ལམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་
དེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་ཕ་རན་སིའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་བོད་དོན་ཐོག་
ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་
ཆེ་གནང་བར་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་
འཐབ་རྩོད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན་སྟབས།
དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་འཚེ་
བའི་ལམ་ནས་དྲག་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
མཁན་དང་གཅིག་པ་མིན། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ལ་
ངེས་པར་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས། བོད་དོན་
ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ཡིན་ན་འཚེ་མེད་ཞི་བར་

རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་
ཡོད། བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
བ་ཡིན་ན། འཐབ་རྩོད་པ་གཞན་ཚོས་ཀྱང་འཚེ་
མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྒྱུར་བློ་སྤོབས་སྐྱེ་
ངེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
སྤྱིར་དེ་ཉིན་ཕ་རན་སིའི་བརྙན་འཕྲིན་དང་རླུང་
འཕྲིན། གསར་ཤོག་སོགས་གསར་འགྱུར་
བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མིན་དྲུག་ཙམ་གྱིས་གསར་
འགོད་པས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་དྲི་བ་ཕུལ་བར་
ལན་འདེབས་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུག དེ་ཡང་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པ་དེ་དག་
ལ་ལན་འདེབས་གནང་སྐབས་ཐེངས་འདིར་
སྲིད་སྐྱོང་ཁོང་རང་དབང་ལ་ཧ་ཅང་གཙིགས་

ཆེར་འཛིན་མཁན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ལ་ཕེབས་
ཡོད་ཀྱང་བོད་ནང་དུ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དྲག་
གནོན་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་

དང་། བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དྲག་གནོན་བཟོད་
ཐབས་བྲལ་ནས་དེང་སྐབས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན།
ནམ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་བོད་མིའི་ཐོག་དམ་དྲག་
དང་མནར་གཅོད་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་
ན་བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་མཚམས་
འཇོག་བྱ་རྒྱུ་རེད། སྤྱིར་ང་ཚོས་གཞིས་བྱེས་
བོད་མི་རྣམས་ལ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་ལྟ་བུ་
ཚབས་ཆེའི་ལས་འགུལ་རིགས་མ་སྤེལ་རོགས་
ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༩ ཕྱི་ཟླ་ ༢ ནས་ད་བར་བོད་མི་ ༡༣༦
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ནས་བོད་མི་ ༡༡༦
འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད། རང་ལུས་མེར་

སྲེག་གཏོང་མཁན་མཐའ་མ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་
༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་ཨ་མདོ་རྔ་པ་ནས་ཡིན་སྐོར་
གསལ་བཤད་གནང་།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང།
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།
སོགས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia
ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

www.tibet.net/mwa